Indice tematic[1]

acord, v. modificator, nume predicativ, predicat, predicativ suplimentar
acuzativ, v. caz
adjectiv
~ argumental 68–69
~ cu complement în genitiv 295–298
~ cu complement marcat prin *de* 298–299
~ cu regim conjuncțional 301
~ cu regim de dativ 293–294
~ cu regim prepozițional 299–301
~ modificator, v. modificator
~ calificativ 30–31, 41, 57, 59, 66–68
~ clasificator (categorial) 30–31, 59, 62
~ tranzitiv 294–295
adjectival, grup ~ 59–61, 123–124, 135, 233, 293–303
adjunct
~ al adjectivului 302–303
adnominal
constituent ~; v. şi caz, dativ ~; caz, dativ clitic; posesiv, dativ ~
adverb 28, 133–134, 211–212, 215, 218–221, 224–226, 239–241, 248, 252, 257–258, 274
~ clitic 112
~ cu regim conjuncțional 306
~ cu regim de dativ 306
~ cu regim prepozițional 305–306
~ indefinit/nehotărât 149, 226, 323
~ interogativ 322
~ predicat, v. predicat
~ relativ 64–65, 71, 126, 128, 139, 148–149, 180, 203, 212–213, 217, 226–227, 231, 251–252
structura *poate fi* „poate” 115–116
adverbal
constituent ~; v. şi caz, dativ clitic; posesiv, dativ ~
adverbial(ă)
grup ~ 70, 305–306
locuțiune ~ 126, 230, 240
adverbializat
nume ~ 219
agent, nume de ~, v. nume
Agent, v. tematic
alativ(ă), prepoziție/valoare ~ 191–192, 243, 248
albaneză 33
alienabilă, posesie ~, v. posesie
anacolut 69, 82, 89, 111, 343
aorist 109
apoziție 99, 337–341
argument
~ al numelui 79–92
~ al verbului 141–205
articol
~ definit/hotărât 23–35, 90; v. şi caz (marcare cazuală), substantivare
~ indefinit/nehotărât 35, 95
articulare 175
~ după prepoziții 27, 32–34, 74–75
~ redundantă/multiplă, v. supradeterminare
nearticularea subiectului
aton, v. pronume clitic

balcanic 33, 45, 76, 106, 162, 171, 181, 193, 319, 324
Beneficiar, v. tematic

calc 42, 46, 51, 58, 80, 86, 88, 106, 109–110, 112, 119, 181
cardinal, numeral ~, v. cuantificator
categorial, v. adjectiv
cauză, v. circumstanțial
caz
acuzativ 25, 93, 132–133, 162
dativ 25, 100, 189, 192–193, 230
~ adnominal 83, 86, 89
~ analitic, cu *a* 100–101, 190–191
~ analitic, cu *la* 101, 190–192
~ clitic 84–85, 189–190; v. şi ~ posesiv; pronume
~ în grupul adjectival, v. adjectiv
~ în grupul adverbial, v. adverb
~ nonmarcat 101, 193
~ posesiv, v. posesiv
dativus commodi/incommodi 188
flexiune cazuală 24–26, 92–95, 97–98, 100
genitiv 25, 95–100
~ analitic, cu *a* 32, 76, 81, 98–99, 297–298
~ analitic, cu *de* 74–76, 81–82, 99, 296–297
~ cu *al* 72, 96, 295–296
~ în grupul adjectival, v. adjectiv
~ nonmarcat 95, 99–100

[1] În indice sunt selectate doar acele probleme despre care am formulat observații speciale. Sunt indicate doar paginile la care apar aceste observații.

BDD-B154-38 © 2013 Editura Universității
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-28 15:01:08 UTC)

~ obiectiv 81–83, 88
~ posesiv, v. posesiv
~ subiectiv 80–81, 89
variația dintre ~ și grupul prepozițional cu *de* 89, 100; v. și prepoziție, concurența *a/de*
marcare cazuală
~ enclitică prin articol definit 24–26, 95
~ multiplă 25, 92
ei (ii, i, îi) 29–30
-lu, -lui la numele proprii 26, 29
lu, lui 29–30, 100
nominativ 25, 125, 128, 152
regim cazual 112, 161–162, 183–187, 200, 293–295, 306
vocativ 92
circumstanțial 214
~ concesiv 253–259
~ condițional 249–253
~ consecutiv 259–263
~ cumulativ 268–271
~ de cauză 234–242
~ metadiscursiv 238
~ de excepție 271–276
~ de loc 214–218
~ obligatoriu 214
~ de mod 224–228
~ obligatoriu 224
~ metadiscursiv 227
~ de relație 231–234
~ metadiscursiv 232
~ de scop 242–249
~ de timp 218–224
~ instrumental 228–230
~ opozițional 264–268
~ sociativ 230–231
clasificator
adjectiv ~, v. adjectiv
nume ~ 337
clitic, v. adverb, pronume
comparativ
complement ~ 91, 308–315
grad ~ 307–310, 315
comparație
~ de egalitate 310–314
~ de inegalitate 309–314
~ eliptică 315
~ ireală 311–313
complement
~/argument al numelui, v. argument
complement de agent 28, 205–210
complement direct 88, 90–91, 161–182
~ construit cu *p(r)e* 84, 88, 162–169
complement indirect 84, 184–196, 293
complement predicativ al obiectului 130–134
complement prepozițional 91, 196–205
complement secundar 183
compus 88
concesiv, v. circumstanțial
concordanță (de gen, număr) 174–175
concordanță negativă, v. negație
condițional
mod ~ 106, 109
~, v. circumstanțial
conjunctiv 106–107, 109, 204, 221, 233, 259, 268
conjuncție 129, 134, 140, 150–151, 180–182, 184, 204–205, 212–213, 221, 223, 227, 229, 233–238, 244–247, 249–251, 253–257, 259–262, 264–267, 270, 272–274
ca 129, 222, 227, 242
~ regim conjuncțional 204, 301, 306
conjuncțională
locuțiune ~ 235, 237, 244, 246–247, 250–251, 255–256, 264–266, 268, 270
propoziție ~ 65–66, 71, 128–129, 134, 140, 149–152, 180–182, 184, 204–205, 221–224, 227, 229, 233–238, 244–247, 249–251, 253–257, 259–262, 264–267, 270, 272–274, 314
consecutiv, v. circumstanțial
coordonare
~ adversativă 329–331
~ concluzivă 331–335
~ copulativă 325–327
~ disjunctivă 327–329
copulativ, v. coordonare, verb
cuantificator
~ al adjectivului 301
~ al numelui 45–58
~ al verbului 210–214
propoziții de conformitate cantitativă 213
propoziții de măsură progresivă 213
propoziții cantitative temporale 213–214
propoziții iterative 214
~ flotant 52
~ numeric 45–51
~ colectiv 50
~ distributiv 49
~ fracționar 51
~ multiplicativ 51
numeral cardinal 45–47
tiparul sintactic *douăzeci de oameni* 46–47
numeral ordinal 47–49
~ nul 57
~ pronominal
~ indefinit 53–56
~ interogativ 56
~ negativ 56
~ universal 52–53

BDD-B154-38 © 2013 Editura Universității
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-28 15:01:08 UTC)

~ provenit din adjectiv recategorizat 57
~ substantival 57
cumulativ, v. circumstanțial

dativ, v. caz
dativus commodi/incommodi, v. caz dativ
definit
articol ~, v. articol
determinare definită multiplă, v. supradeterminare
demonstrativ
pronume ~ 35–37
demonstrativ, v. determinant
denominativ(ă) 131, 133
tiparul ~ *mihi est nomen* 188
determinant al grupului nominal
articol definit, v. articol
articol indefinit, v. articol
~ demonstrativ 35–36
~ *cel* 37, 308
~ de alteritate 37
grup nominal determinat (DP), v. nominal
grup nominal nedeterminat (NP), v. nominal
grup nominal supradeterminat, v. supradeterminare
diacategorial 28
dislocare 78, 108–109, 344
ditranzitiv, v. verb dublu tranzitiv
dublare clitică, v. pronume

elipsă 91, 108, 183–184, 251; v. și predicat
enclitic
articol ~, v. articol definit
posesiv ~ 73–74, 80, 85, 97–98, 100
encliză 30–33, 43, 84
engleză 66
esiv 131
excepție, v. circumstanțial

focal, elementul ~ *însuși* 60–61, 143
franceză 23, 33, 66
funcțional, element ~ 23, 44–46, 61, 74, 81, 96, 98–99

genitiv, v. caz
germană
influență ~ 21–22, 27
gerunzială relativă, construcție 111
gerunziu 69, 137–138, 146, 179, 221, 229, 241, 248–249, 252, 258, 263, 275–276, 284–287, 314–315
~ predicat 110–111, 241
gramaticalizare 23, 29, 37, 45–46, 48, 51, 61, 74, 90, 98, 100, 167, 192; v. și funcțional
greacă 44
influență ~ 21–22, 27, 51, 100, 108, 181

imperativ 110–112, 121
impersonal
tiparul ~ *(mihi) opus est* 188
inalienabilă, posesie ~, v. posesie
indefinit
adverb ~, v. adverb
articol ~, v. articol
cuantificator ~, v. cuantificator
pronume ~, v. pronume
indicativ 109, 204, 259
indo-european 68
infinitiv 108, 134, 138–139, 144–145, 176, 201, 242–243, 261, 279, 314
a – centru flexionar al ~ 279
~ fără *a* 177–178, 283–284
~ lung 63–64, 82–83, 87–92, 126, 176, 201–202, 243, 274–275, 279–281
~ predicat 109–110
~ scurt 63–64, 126, 202–203, 220–221, 226, 232–233, 243, 262–263, 267, 274–275, 281–283
infinitivală relativă, construcție ~ 71, 146, 179–180
instrumental, v. circumstanțial
intensificator, v. focal
intercalare, v. scindare
interjecție 85, 188–189, 200
~ predicativă, v. predicat
interogativ
pronume ~, v. pronume
interogație
~ directă 321–322
~ multiplă 322–324
inversiune
~ *a fi* – participiu pasiv 114
~ auxiliar – verb 108; auxiliar – auxiliar 109
~ reflexiv – verb 111, 114
italiană 33, 44
influență ~ 22, 108
iterativ, v. cuantificator al verbului

ladina dolomitică 33
latin(ă) 25, 29, 50, 61, 68, 74–75, 95, 98, 106–107, 112–113, 130–131, 161, 175, 185–186, 190, 243, 251, 262, 294, 296, 298, 308–309, 315, 318, 348
influență ~ (savantă) 21–22, 27, 108–109, 119, 144–145, 188, 191, 293, 298
loc, v. circumstanțial

maghiară
influență ~ 21–22, 51, 108–109, 119, 185, 200
metadiscursiv, v. circumstanțial
mod, v. circumstanțial

BDD-B154-38 © 2013 Editura Universității
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-28 15:01:08 UTC)

modalizator 225–226
modificator
~ nonrestrictiv 66–71
~ restrictiv 58–66, 90
~ de gradare 307

negativ, pronume ~, v. pronume
negație
concordanță negativă (strictă) 319
~ dublă 318–319
~ parțială 317–318
~ simplă 317–318
~ totală 317–318
nehotărât, v. indefinit
neogreacă, v. greacă
nominal, grup ~ 23–103, 132–133, 135–138, 162–176, 184, 189, 200–201, 208–209, 230, 309–310
~ determinat (DP) 62, 74, 81, 90, 93, 125, 142–143
~ nedeterminat (NP) 33–35, 37, 61–62, 74, 81, 90, 92, 124–125, 143–144
nominalizare 66, 79–81, 85–92
normă sintactică 31, 33, 164, 166, 168, 171
nume
~ adjectival, v. nominalizare
~ adverbializat, v. adverbializat
~ comun 30, 74, 133
~ de agent 81, 86
~ propriu 26, 29–30, 133; v. și caz (marcare cazuală)
~ relațional 73, 79–80, 83–85, 89, 90, 100
~ verbal, v. nominalizare
nume predicativ 121–130, 135
acordul cu subiectul 130
topica ~ 130
numeral, v. cuantificator

obiectiv, genitiv ~, v. caz
opozițional, v. circumstanțial
ordinal, numeral ~, v. cuantificator

participiu 28, 126, 287–288
partitiv 57–58, 315
pasiv 112–114, 205–210
perfect simplu 109
polidefinire, v. supradeterminare
populară, limbă ~ 21–22, 33, 40, 48, 53, 71, 184, 191, 197, 212, 251–252, 256
posesie
~ alienabilă 77
~ inalienabilă 77, 79
posesiv
adjectiv ~ 72–74, 80–81; v. și enclitic, ~
dativ ~
~ adnominal 76–77
~ adverbal 77–79
genitiv ~ 72–74
tiparul ~ *sum pro habeo* 188
Posesor, v. tematic
predicat 105–121
acordul cu subiectul 116–119
adverbul ~ 115–116
elipsa ~ 119–121, 207
interjecția ~ 114–115
~ finit 106–109
~ nonfinit, v. gerunziu, infinitiv
topica ~ 119
predicativ suplimentar 134–141
acordul ~ 141
topica ~ 141
prepoziție 27, 32–34, 70, 84, 89–91, 126, 135, 169–170, 196–200, 208–210, 212, 215–217, 219–220, 226, 228–232, 238–239, 247–248, 264, 268–269, 271–272
a
articulare după ~, v. articulare
concurența *a/de* în grupul nominal 61–62; v. și caz genitiv, variația dintre ~ și grupul prepozițional cu *de*
de 47, 58, 62–64, 69, 88, 90, 125, 133, 196, 208, 233, 238, 309; v. și caz genitiv; cuantificator numeral cardinal; modificator nonrestrictiv, restrictiv; partitiv
~ regim prepozițional 196–198, 299–301, 305–306
prepozițional(ă)
grup ~ 28, 61–63, 69, 89–91, 125–126, 133, 138, 192–193, 200–201, 212, 215–217, 219–220, 226, 228–232, 238–239, 247–248, 252, 258, 264, 268–269, 271–272, 309–310
locuțiune ~ 199, 217, 264, 269, 271–272
prezumtiv 106
proclitic, articol ~, v. articol definit, articol indefinit
pronume
~ clitic (aton, neaccentuat) 84
topica ~ 108–109, 170–171, 174, 189, 195
~ dublu (pre- și postverbal) 170–171, 190
~ indefinit 323
~ interogativ 322
~ negativ 317, 319
~ personal 76–77, 84 146–148
~ reflexiv, v. reflexiv
~ relativ 29, 64–65, 70, 128, 139, 146–148, 180, 195, 203, 231, 322
de în poziția unui ~ 64, 71, 147
~ relativ-interogativ 146
~ tonic (accentuat) 175
dublare clitică 171–174, 193–195
punctuație 345–349

BDD-B154-38 © 2013 Editura Universității
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-28 15:01:08 UTC)

redundanță 344; v. și pronume (~ clitic dublu), supradeterminare
reflexiv 76–77, 84–85, 111
~ dublu (pre- și postverbal) 114
regim
~ cazual, v. caz
~ conjuncțional, v. conjuncție
~ prepozițional, v. prepoziție
relativ(ă)
adverb ~, v. adverb
construcție gerunzială ~, v. gerunzială
construcție infinitivală ~, v. infinitivală
pronume ~, v. pronume
propoziție ~ 64–65, 70–71, 92, 128, 139, 146–149, 180, 184, 195, 203, 209–210, 217, 221, 226–227, 229, 231, 247, 251–252, 257, 271, 274, 310–314
structură ~ multiplă 322–324
relație, v. circumstanțial
restrictiv/nonrestrictiv, v. modificator
romanic(ă) 25, 28, 33, 44–45, 59–60, 74, 95, 106, 162, 171, 190, 296, 318–319
influență ~ 21–22
romanșă 33

scandinave, limbi ~ 44
scindare 41, 44, 49, 54, 56, 70, 108, 113, 245
scop, v. circumstanțial
Scrisoarea lui Neacșu 24, 26, 32–33, 39, 46, 73, 124, 197
slav(ă) 21–22, 34, 46, 62, 69, 75, 86, 112, 166, 169, 192, 200, 324, 326, 338, 348
slavonă 97
influență ~ 21–22, 25, 27, 52, 58–59, 61, 65, 66, 69, 74–77, 88, 107–110, 119, 143, 145, 146, 153, 162, 165, 170, 175, 181, 185–187, 189, 193, 206, 208–209, 215, 217, 219, 221–222, 225, 229–230, 239–240, 259, 264, 275, 288, 317, 325–327, 329, 331, 341, 348
sociativ, v. circumstanțial
spaniolă 44, 66
subiect 89, 91, 142–160
subiectiv, genitiv ~, v. caz
substantiv, v. nume
substantivare 27–28, 59, 81
sufix 23
sum pro habeo, v. posesiv
supin 248, 288–290
~ cu *de* 63, 69, 127–128, 145–146, 178–179, 203, 233
supradeterminare 24, 38–45, 95
grup nominal cu doi determinanți 40–43
grup nominal cu patru determinanți 40
grup nominal cu trei determinanți 39–40

Temă, v. tematic
tematic, rol ~
Agent 68
Beneficiar 78
Posesor 68
Temă 68
timp, v. circumstanțial
topică, v. inversiune, posesiv, pronume clitic, predicat, predicativ suplimentar
toponim 62, 75, 99, 217; v. și articulare după prepoziții
tranzitiv
verb (dublu) ~, v. verb
adjectiv ~, v. adjectiv
turcă
influență ~ 21–22, 108

verb
~ copulativ 105, 122–123, 135
~ tranzitiv 161–162
~ dublu tranzitiv (ditranzitiv) 183
~ cu circumstanțial (de loc) obligatoriu, v. circumstanțial
viitor 106
vorbire, limbă vorbită 21–22, 38–39, 73–74, 76, 163, 171, 191, 251

BDD-B154-38 © 2013 Editura Universității
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-28 15:01:08 UTC)